

V skladu s predpisom (EC) št. 1907/2006 (REACH), uredbo (EC) 453/2010 in uredbo (EC) 830/2015; Datum izdaje: 14.09.2017 Nadomesti izdajo 10.02.2015.

1. Identifikacija snovi / priprava in podatki o dobavitelju

1.1 Identifikator izdelka

Trgovsko ime: CITRONSKA KISLINA BP 2003 MONOHIDRAT

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

·Območje uporabe

SU3 Industrijske uporabe: uporabe snovi kot takih ali v pripravkih na industrijskih lokacijah

SU9 Proizvodnja čistih kemikalij

SU10 Formuliranje [mešanje] pripravkov in/ali prepakiranje (brez zlitin)

SU24 Znanstvene raziskave in razvoj

·Odsvetovane uporabe

/

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

ECP, d.o.o.

Brnčičeva 45

1231 Ljubljana

Področje/odelek za informacije:

Tel.: 01 562 05 84

Fax.: 01 562 05 85

e-mail: office@ecp.si

01 562 05 84 (08-16h)

1.4 Telefonska številka za nujne primere

V primeru zastrupitve se obrnite na osebnega zdravnika, najbližjo zdravstveno ustanovo ali najbližjega zdravnika. V skrajnem slučaju pokličite center za zastrupitve na Tel.: 01 434 76 45 (ali tel.: 112), ali ECP, d.o.o., Brnčičeva 45, Ljubljana; Tel.: 01 562 05 84

2. Ugotovitve o nevarnih lastnostih:

2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi

Razvrstitev (UREDBA (ES) št. 1272/2008)

H319 - Povzroča hudo draženje oči.

Za celotno besedilo H-izjav, omenjeno v tem poglavju, glej 16. poglavje.

2.2 Elementi etikete

Etiketiranje (UREDBA (ES) št. 1272/2008)

Piktogrami za nevarnost

Opozorilna beseda

Pozor

Stavki o nevarnosti

H319 - Povzroča hudo draženje oči.

Previdnostni stavki

P264 - po uporabi temeljito umiti roke.

P305 + P351 + P338 - PRI STIKU Z OČMI: previdno izpirajte z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem.

P337 + P313 - Če draženje oči ne preneha: poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.

2.3 Druge nevarnosti

Ni posebnih nevarnosti.

3. Sestava s podatki o nevarnih snoveh

3.1. Snov

Nevarne sestavine:

Ime v skladu z EC direktivami: Citronska kislina monohidrat
CAS-št.: 5949-29-1
EC Št.: 201-069-1

Razvrstitev Skladno z uredbo 1272/2010/EC

Draženje oči, Kategorija 2, H319

3.2. Zmes

Ni smiselno.

4. Ukrepi za prvo pomoč

4.1.1 Vdihavanje:

Prizadeto osebo premestiti na svež zrak. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč.

4.1.2 Stik s kožo:

Onesnažena oblačila takoj sleči. Pri stiku s produktom kožo takoj temeljito sprati z milom in veliko vode. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč.

4.1.3 Stik z očmi:

Previdno izpirati z vodo nekaj minut. Odstraniti kontaktne leče, če jih imate in če se to lahko stori brez težav. Nadaljevati z izpiranjem. Če draženje oči ne preneha: poiskati zdravniško pomoč/oskrbo.

4.1.4 Zaužitje:

Prizadetemu dati piti veliko količino vode. Ne izzvati bruhanja. Pri trajajočih težavah poiskati zdravniško pomoč.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli:

Ni podatka.

4.3 Navedba kakršnekoli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja:

Ni podatka.

5. Ukrepi ob požaru

5.1 Sredstva za gašenje

Ustrezna sredstva za gašenje:

Voda, razpršena voda, ogljikov dioksid (CO₂), prah, pena.

Neustrezna sredstva za gašenje:

Niso znana.

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo:

Lahko pride do sproščanja ogljikovih oksidov.

5.3 Nasvet za gasilce:

Pri gašenju nositi samostojen dihalni aparat in zaščitne rokavice. Nositi primerno zaščitno obleko.

Dodatne informacije

Pline/pare/meglvice zajeziti s curkom vodnega pršca. Poskrbite, da voda, ki ste jo uporabili za gašenje požara, ne kontaminira površinske vode ali podzemnih voda.

6. Ukrepi ob nezgodnih izpustih

6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

Navodila za osebe za nenujne primere Preprečiti stik s spojino. Izogibati se vdihavanju prahu.

Zagotovite zadostno prezračevanje. Izpraznite območje nevarnosti, upoštevajte postopke v nujnih primerih, posvetujte se s strokovnjakom.

Nasvet za reševalce: Za zaščitno opremo glejte razdelek 8.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi

Ne izprazniti v kanalizacijo.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

Pokrijte kanale. Zberite, posujte z vezivom in izčrpajte razlito tekočino.

Upoštevajte morebitne omejitve materiala (glejte razdelka 7.2 in 10.5).

Vpiti do suhega. Odstraniti. Očistiti prizadeto površino. Preprečiti tvorbo prahu.

6.4 Sklizevanje na druge oddelke

Označevanje za ravnanje z odpadki glejte v razdelku 13.

7. Ravnanje z nevarno snovjo / pripravo in skladiščenje

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Upoštevajte opozorila na nalepki/etiketi.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Tesno zaprto. Suho.

Ne v kovinskih posodah.

7.3 Posebne končne uporabe

Razen uporabe navedene v razdelku 1.2, ni predvidena nobena druga uporaba.

8. Nadzor nad izpostavljenostjo / varnost in zdravje pri delu

8.1 Parametri nadzora

Ne vsebuje sestavin z mejnimi vrednostmi za poklicno izpostavljenost.

8.2 Nadzor izpostavljenosti

Tehnični ukrepi

Zaradi uporabe osebne zaščitne opreme je treba določiti tehnične ukrepe in ustrezne delovne operacije. Glejte razdelek 7.1.

Individualni zaščitni ukrepi

Zaščitno obleko izbrati glede na delovno mesto (glede na koncentracijo in količino zdravju nevarnih snovi). Odpornost zaščitne obleke proti kemikalijam mora biti zagotovljena s strani dobavitelja.

Higienski ukrepi

Takoj zamenjati kontaminirano oblačilo. Uporabiti zaščitno kremo za kožo. Po delu s snovjo si umiti roke in obraz.

Zaščita za oči/obraz:

Nositi ustrezna zaščitna očala v skladu s SIST EN 166.

Zaščita kože:

polni stik:

Material, iz katerega so narejene rokavice:

Nitrilni kavčuk

Debelina rokavice:	0,11 mm
Prebojni čas:	> 480 min
stik zaradi brizga:	
Material, iz katerega so narejene rokavice:	Nitrilni kavčuk
Debelina rokavice:	0,11 mm
Prebojni čas:	> 480 min

Rokavice morajo zadoščati specifikacijam navedenim v smernicah EC 89/686/EU in normi SIST EN 374.

Zaščita dihal:

V primeru nezadostnega prezračevanja nositi ustrezno zaščito za dihala v skladu s SIST EN 149.

9. Fizikalne in kemijske lastnosti

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

Videz:	Kristalinična snov, bela
Vonj:	Brez vonja
Mejne vrednosti vonja:	Ni podatka.
pH:	1.8 (pri 25°C)
Tališče/ledišče:	Ni podatka.
Začetno vrelišče in območje vrelišča:	Ni podatka.
Plamenišče:	345°C
Hitrost izparevanja:	Ni podatka.
Vnetljivost (trdno/ plinasto):	Ni podatka.
Zgornje/spodnje meje vnetljivosti ali eksplozivnosti:	Spodnja meja eksplozivnosti: 8.0 (65°C) Zgornja meja ni določena.
Parni tlak:	0,00000221 Pa (pri 25°C)
Parna gostota:	Ni podatka.
Relativna gostota:	1.665 g/cm ³ (pri 20°C)
Topnost:	V vodi: 592 g/l
Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda:	-1.72 do -1.64 log Po/w
Temperatura samovžiga:	Ni določena.
Temperatura razpadanja:	Ni določena.
Viskoznost:	6.5 mPa*s - dinamična
Eksplozivne lastnosti:	Ni podatka.
Oksidativne lastnosti:	Ni oksidativen.

10. Obstočnost in reaktivnost

10.1 Reaktivnost:

Snov je stabilna in nereaktivna pri delu in skladiščenju v skladu z navodili.
Nevarnost prašne eksplozije.

10.2 Kemijska stabilnost:

ob segrevanju odda kristalizacijsko vodo.

10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij:

Burne reakcije so možne z: Kovine, Oksidanti, Baze, Reducenti

10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti:

Vročina, viri vžiga in nekompatibilni materiali.

10.5 Nezdružljivi materiali:

Oksidacijska sredstva, reducenti, alkalije.

10.6 Nevarni produkti razgradnje:

Pri toplotni razgradnji nastajata ogljikov monoksid in ogljikov dioksid

11. Toksikološki podatki**11.1 Podatki o toksikoloških učinkih**

Akutna toksičnost:

LD50 (oralna, podgane): 6730 mg/kg

Draženje: draži oči.

Kancerogenost: kemikalija ni razvrščena kot kancerogena.

Mutagenost: kemikalija ni razvrščena kot mutagena.

Strupeno za razmnoževanje: kemikalija ni razvrščena kot strupena za razmnoževanje.

Preobčutljivost: po do sedaj znanih podatkih, kemikalija ne povzroča preobčutljivosti.

Kronična toksičnost:

Dermalna - zajec: 500 mg/2h

Oči - zajec: 750 mikrog/24h

11.2 Dodatne informacije Snov, ki se pojavlja v človeškem telesu zaradi fizioloških stanj.

Izključiti ni možno drugih nevarnih lastnosti.

Ravnajte v skladu z dobro industrijsko higiensko in varnostno prakso.

12. Ekotoksikološki podatki**12.1 Strupenost**

Ni podatka

12.2 Obstočnost in razgradljivost

Rezultati testiranja biorazgradnje (pridobljeni v študiji, opravljeni v skladu z OECD 301 B, OECD 301 E in OECD 302 B): 97% (28 dni), 100% (19 dni), 85% (14 dni). Dobljeni rezultati so se šteli za zanesljive in sprejemljive za oceno biorazgradljivosti citronske kisline. Testirana snov se šteje kot lahko biološko razgradljiva.

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Porazdelitveni koeficient: n-oktanol/vodalog Pow: -1,72 (20 °C)

OECD Testna smernica 117

(anhidrid snovi) Bioakumulacijski potencial ni pričakovan.

12.4 Mobilnost v tleh

Ni podatka

12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB

PTB/vPvB testi niso bili opravljeni, ker test kemične varnosti ni zahtev an/ni izveden.

12.6 Drugi škodljivi učinki

Škodljivi učinki zaradi premika pH vrednosti.

Drugi ekološki podatki:

Preprečiti vstop v vode, odpadne vode in zemljo.

13. Odstranjevanje

Metode ravnanja z odpadki

Odpadki morajo biti odstranjeni med odpadke v skladu z direktivo Odpadki 2008/98/EU in drugimi nacionalnimi ter krajevnimi predpisi. Kemikalije pustite v originalnih posodah. Ne mešajte jih z drugimi odpadki.

Embalaža: Z neočiščenimi posodami ravnajte kot s samim izdelkom.

Odstranjevanje v skladu z veljavnimi predpisi. S kontaminirano embalažo ravnati enako kot s samo snovjo. Če ni drugače uradno določeno lahko z nekontaminirano embalažo ravnate kot z gospodinjskimi odpadki oziroma odpadki za reciklažo.

14. Transportni podatki

Proizvod ni klasificiran kot nevaren za transport

Transportni predpisi so podani v skladu z mednarodnimi predpisi. Možne posebnosti v posameznih državah niso upoštevane.

15. Zakonsko predpisani podatki / podatki o predpisih

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes

- Zakon o kemikalijah /ZKem/
- Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi
- Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov
- Uredba o ravnanju z odpadki
- Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
- Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu

15.2 Ocena kemijske varnosti

Za ta izdelek ni bil opravljen test kemične varnosti.

16. Druge informacije

Celotno besedilo H-izjav je navedeno v 2. in 3. poglavju.
H319 Povzroča hudo draženje oči.

Razlog za spremembo
Splošna posodobitev.

Podatki se opirajo na današnje znanje, vendar ne predstavljajo nikakršnega zagotovila glede lastnosti proizvoda in ne morejo biti osnova za kakršnokoli pogodbeno razmerje.

17. Scenarij izpostavljenosti

· **Kratka oznaka scenarija izpostavljenosti** kemikalija za industrijsko uporabo, razvoj in laboratorij

· **Območje uporabe**

SU3 Industrijske uporabe: uporabe snovi kot takih ali v pripravkih na industrijskih lokacijah

SU9 Proizvodnja čistih kemikalij

SU10 Formuliranje [mešanje] pripravkov in/ali prepakiranje (brez zlitin)

SU24 Znanstvene raziskave in razvoj

· **Kategorija izdelkov**

PC19 Intermediati

PC20 Procesni pripomočki, kot so regulatorji pH vrednosti, flokulanti, oborila, sredstva za nevtralizacijo

PC21 Laboratorijske kemikalije

PC29 Farmacevtski izdelki

PC39 Kozmetični izdelki, izdelki za osebno nego

PC40 Sredstva za ekstrakcijo

· **Kategorija postopka**

PROC1 Kemična proizvodnja ali prečiščevanje v zaprtih procesih, pri katerih izpostavljenost ni verjetna, ali procesi z enakovrednimi pogoji zadrževanja

PROC2 Kemična proizvodnja ali prečiščevanje v zaprtem, neprekinjenem procesu z občasno nadzorovano izpostavljenostjo ali procesi z enakovrednimi pogoji zadrževanja

PROC3 Proizvodnja ali formuliranje v kemični industriji v zaprtih šaržnih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo ali procesi z enakovrednimi pogoji zadrževanja

PROC4 Kemična proizvodnja, kadar obstaja možnost izpostavljenosti

PROC5 Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih

PROC9 Prenos snovi ali zmesi v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)

PROC15 Uporablja se kot laboratorijski reagent

· **Kategorija izpustov v okolje**

ERC1 Proizvodnja snovi

ERC2 Formuliranje v zmes

ERC4 Uporaba nereaktivnega procesnega pripomočka na industrijski lokaciji (brez vključitve v ali na izdelek)

ERC6a Uporaba intermedjata

· **Opis dejavnosti/postopkov, ki so upoštevani v scenariju izpostavljenosti**

Glej 1. odsek priloge k Varnostnemu listu.

· **Pogoji za uporabo** Ustrezno navodilu za uporabo.

· **Trajanje in pogostost** 5 delovnih dni /teden.

· **Fizikalni parametri**

· **Fizikalno stanje** trden

· **Koncentracija snovi v zmesi** Čista snov.

· **Uporabljen količina na čas ali dejavnost** Ustrezno z navodilom za uporabo.

· **Drugi pogoji za uporabo**

· **Drugi pogoji za uporabo z vplivom na izpostavljenost okolja**

Posebni ukrepi niso potrebni.

Upoštevajte 6. poglavje Varnostnega lista (Ukrepi v primeru nenamernega izpusta).

· **Drugi pogoji za uporabo z vplivom na izpostavljenost delavcev**

Preprečite stik z očmi.

Preprečite stik s kožo.

· **Drugi pogoji za uporabo z vplivom na izpostavljenost uporabnikov** Posebni ukrepi niso potrebni.

· **Drugi pogoji za uporabo z vplivom na izpostavljenost uporabnikov med uporabo izdelka** Ni uporabno.

· **Ukrepi v okviru menedžmenta tveganja**

· **Zaščita delavcev**

· **Organizacijski varnostni ukrepi**

Posebni ukrepi niso potrebni.

Zagotavljajte dobro industrijsko higieno.

Priporočamo, da se s proizvajalcem zaščitnih rokavic dogovorite glede obstojnosti na kemikalije za zgoraj navedene zaščitne rokavice za posebne namene.

· **Tehnični varnostni ukrepi** Skrbeti za ustrezno odsesovanje na predelovalnih strojih.

· **Osební zaščitni ukrepi**

Ne vdihovati prahu, dima, meglice.

Izoginiti se stiku s kožo.

Izoginiti se stiku z očmi.

Zaščitna očala, ki dobro tesnijo (nepropustna).

Filter P2.

Rokavice morajo biti v skladu s standardi (EN374) in direktiva EU 89/89/CEE, iz katere izvira.

Zaščitne rokavice.

Rokavice iz gume.

· **Ukrepi za zaščito uporabnikov** Zagotovite zadostno označenost.

· **Ukrepi za zaščito okolja**

· **Voda** Posebni ukrepi niso potrebni.

· **Ukrepi za odlaganje odpadkov**

Odlaganje odpadnih snovi v skladu z uradnimi predpisi.

Zagotovite zbiranje in zadrževanje odpadkov.

· **Postopki odlaganja odpadkov**

Se ne sme odlagati skupaj z gospodinjskimi odpadki. Ne dopustiti, da odteče v kanalizacijo.

· **Vrste odpadkov** Delno izpraznjeni in neočiščeni vsebniki

· **Napoved izpostavljenosti**

· **Potrošniki** Ni relevantno za ta scenarij izpostavljenosti.

· **Smernice za sledeče uporabnike** Druge relevantne informacije niso na voljo.
